

Vilken Jesus ska jag tro på?

Eller: - Kan den
verkliga Jesus
stå upp!

Vilken Jesus ska jag tro på?

Eller: **Kan den verkliga Jesus stå upp?**

Bibels Jesus ifrågasatt

”Kristen tro är förankrad i historien. Den handlar om en verklig person, Jesus från Nasaret, som framträdde som person i Israel runt år 30. Innehållet i kristen tro är helt beroende av vad han sa, vad han gjorde och vad som hände med honom. Ta bort Jesus – och det finns ingenting kvar av kristendomen.” (Stefan Gustavsson, ”Om Jesus och Jonas”, sid 5.)

Redan under Jesu tid på jorden var han ett hett ämne för diskussion. Och hur skulle det kunna ha varit på annat sätt? Det han sa var så nydanande och hoppingivande, och det han gjorde var så omskakande och spektakulärt. Snart var många rykten igång... ja kanske t.o.m. i rundgång, för det pratades överallt. Till att börja med tycks det som om också den religiösa eliten är försiktigt positiv. Kanske kunde Jesus användas för att vända folket mot Rom. Men när det visar sig att Jesus inte är till salu blir han istället ofta en provokation för dem och får allt fler fiender. Det tycks som om människor antingen hatade eller älskade Jesus, intensivt. Så intensivt att man antingen ville ge sitt liv till honom, eller ta hans liv. Och sakta tonar korset upp sig i fjärran.

En dag ställer Jesus en fråga till sina lärjungar, **Mark 8:27-29**: ”Sedan gick Jesus och hans lärjungar bort till byarna kring Caesarea Filippi. På vägen frågade han dem: ”Vem säger människorna att jag är?” De svarade: ”Johannes döparen, men somliga säger Elia, andra att du är någon av profeterna.” Då frågade han dem: ”Och ni, vem säger ni att jag är?” Petrus svarade: ”Du är Messias.”

Så, om diskussionen omkring Jesu identitet var en het potatis redan under hans liv på jorden blev den nu inte mindre het efter hans uppståndelse, för då fanns det människor som var beredda att dö för sin tro på att Jesus uppstått från döden, medan det fanns andra, som t.ex. en viss Saul från Tarsos, som menade att detta var en villolära och en dårskap som måste bekämpas till varje pris, och alltså därmed verkligen var beredda att döda de troende.

Så på väg till Damaskus för att försöka släcka den nystartade kristna församling som börjat växa där gör Saul från Tarsis en upplevelse som kommer att förändra hans liv och lära för all framtid. Han ska efteråt påstå att han mött den uppståndne Jesus, trots alla sina förväntningar och förväningar. Efter detta uppträder Saul under sitt andra namn Paulus, liksom för att markera sitt nya liv, d.v.s. hur förföljaren blivit en efterföljare och en av Jesu lärjungar. Så här skriver han, **2 Kor 5:16**: ”Därför bedömer jag inte längre någon på människors vis. Och om jag också har uppfattat Kristus på det sättet, så gör jag det inte nu längre.”

Vad betyder det här?

Jo, Paulus menar att han en gång missbedömt Jesus. Han bedömde Jesus ”på människors vis”. Han utgick med andra ord från sina egna förutfattade meningar om vad som var möjligt och vad som inte var möjligt. De kristna trodde att Jesus var Messias, död och uppstånden och nu livs levande igen. Paulus menade att Jesus var en död bedragare, en människa och en villolärare, kanske en drömmare, men också en farlig man. Till dess han stod där en dag, i Sauls väg, på vägen till Damaskus, som om Gud stämt ett möte med Saul, som Saul själv aldrig kunnat drömma om.

Det Paulus säger är att det finns många missförstånd om Jesus, många sätt att missförstå honom på, om vi utgår från vad vi själva tycker verkar rimligt och önskvärt. Fast Jesus förblir den han är, oavsett vad vi tycker om det.

Så växer den unga kyrkan fram. Och du måste nu förstå något om dess förutsättningar. För Bibeln var ännu inte samlad. Så småningom sprids några exemplar av de första evangelierna, Markus, Matteus och Lukas, för att säkerställa berättelsen om Jesus. Dessutom börjar Paulus skriva brev till församlingarna, som kopieras och sprids. Men få har tillgång till dem, och när nu många kommer till tro, utan att själva kunna läsa berättelsen och ta del av undervisningen blir kampen om att hålla läran sund ständig och svår.

Lyssna vad Paulus skriver till församlingen i Galatien, **Gal 1:6-9**: ”Jag är förvånad över att ni så snart överger honom som har kallat er genom sin nåd, för ett annat evangelium - fast det inte finns något annat; det är bara några som ställer till förvirring bland er och söker förvränga evangeliet om Kristus. Men om någon, vore det så jag själv eller en ängel från himlen, skulle förkunna ett annat evangelium än det jag har förkunnat för er - förbannelse över honom! Vad jag redan har sagt säger jag nu en gång till: om någon förkunnar ett annat evangelium för er än det ni har fått - förbannelse över honom!”

Tycker du att Paulus är hård. Jag tycker att han liknar en lejoninna som försvarar sina ungar. För det finns skäl till att han tar i. Det är inte upp till var och en att själv hitta på ett eget evangelium eller modifiera bilden av Jesus som om han vore en bit modellera man kan forma bäst man själv vill. Jesu identitet är den kristna trons centralfråga. ”Ta bort Jesus – och det finns ingenting kvar av kristendomen”, skrev Stefan Gustavsson. Jag brukar säga; - Kristen tro är det Jesus är och lär, och kan aldrig bli någonting annat.

Och till församlingen i Korint skriver Paulus, och förklarar ytterligare vad han menar, och varför han tar i så, **2 Kor 11:2-4**: ”Jag vakar över er lika svartsjukt som Gud, jag har ju trolovat er med en enda man, Kristus, och vill överlämna en ren jungfru till honom. Men jag är rädd för att liksom ormen överlistade Eva med sin slughet, så skall också era tankar förföras och lockas bort från uppriktigheten och renheten gentemot Kristus. Ty om någon kommer och förkunnar en annan Jesus än den jag förkunnade, eller om ni får en annan ande än den ni en gång fick eller ett annat evangelium än det ni tog emot, då står ni gladeligen ut med det.”

Lägg märke till begreppet ”en annan Jesus”. D.v.s. bara för att vi använder Jesu namn betyder det inte att det är Bibelns Jesus vi talar om. – Du skall inte missbruka Herren din Guds namn, lyder ett av budorden. Men just detta har skett tusentals och tusentals gånger i historien. Många har använt namnet Jesus bara för att sedan fylla det med allt man själv vill. Och Paulus kallar alltså detta för att ”förkunna en annan Jesus”.

Två generalangrepp

Jag skulle nu vilja visa på två sådana aktuella försök att förkunna en annan Jesus än Nya testamentets Jesus. Två påståenden du kanske redan har mött och som fått - och får - många att tvivla på och kanske t.o.m. överge Bibelns Jesus. Detta för att sist av allt säga några saker om hur Nya Testamentet presenterar Jesus, fast det förstås måste bli i korthet och enkelhet. Kom ihåg hur evangelisten Johannes avslutar sitt evangelium, **Joh 21:25**: ”Jesus gjorde också mycket annat, och om var sak skulle skildras för sig tror jag inte att hela världen skulle rymma de böcker som då måste skrivas.”

Det här är de två påståenden jag ska försöka bemöta nu:

1. Forskaren har hittat gamla dokument som är lika trovärdiga som de fyra evangelierna i Nya Testamentet, men som ger oss en helt annan bild av vem Jesus är.

De fyra evangelierna är bara några av många evangelier som skrevs samtidigt. Med tiden valdes alla andra bort av kristna teologer som ville förtiga hela sanningen om Jesus.

2. Nya Testamentet är omskrivet.

Allt tal om under och tecken är senare tillägg, myter och påhittade historier, påhittade av människor som ville framställa en Jesus som inte bara var människa utan också Gud. Självt hade Jesus inga sådana anspråk.

Detta är två tuffa generalangrepp rakt in mot kristendomens hjärta, med andra ord. Två påståenden som menar att Bibelns bild av Jesus är manipulerad och omgjord.

Vad ska vi säga om detta?

Låt oss börja med påstående nummer ett:

Forskarna har hittat gamla dokument som är lika trovärdiga som de fyra evangelierna i Nya Testamentet, men som ger oss en helt annan bild av vem Jesus är.

Detta påstående är ett uttryck för en slags konspirationsteori. I korthet går den ut på att kyrkans ledare gömt undan och förtigit sanningen om Jesus. Detta ska ha gjorts i samband med det viktiga kyrkomötet i Nicea 325, där kejsar Konstantin sägs ha drivit på utvecklingen och där kyrkans ledare förklarade att Jesus var både Gud och människa.

Kyrkan har alltså förtigit den verkliga berättelsen om Jesus och därmed skapat sin egen Jesus. Alltså kan man idag läsa en uppsjö artiklar och populärvetenskapliga essäer om den så kallade "verkliga Jesus", eller den "historiske Jesus". Man skiljer alltså på den Jesus som levde i Israel en gång och kyrkans undergörande Jesus som påstås vara både Gud och människa. För "den verkliga Jesus", "historiens Jesus", var bara människa.

Ett modern exempel på detta är Dan Browns bok "Da Vinci koden", en spänningsroman, en fiktion med hänvisningar till olika lösa historiska dokument och påståenden. Det hela går ut på att Jesus aldrig dog på korset utan istället gifte sig med Maria från Magdala och fick barn med henne, och att kyrkan hållit detta hemligt.

Ett antal mycket mindre moderna exempel är de så kallade evangelier som då och då lyfts fram som lika trovärdiga som Nya Testamentets berättelser om Jesus, och som dessutom påstås ha blivit skrivna samtidigt som, eller t.o.m. tidigare än Bibelns evangelier. Det mest kända av dessa är Tomasevangeliet, dessutom finns något som heter Petrusevangeliet, Marias evangelium, det hemliga Markusevangeliet och Judasevangeliet.

Tomasevangeliet

Vad ska vi säga om detta?

I en uppsats i ämnet, publicerad på Internet, för andliga sökare läser jag detta:

"TOMASEVANGELIET FÖRBJÖDS, efter att i över 700 år varit en del av fem jämställda evangelier. Tillsammans utgör dessa fem evangelier Jesus ord. Men, det totalitära försöket att släcka elden, som Jesus låtit brinna, avslöjades till slut."

Så vad är då detta Tomasevangelium som kyrkan sägs ha gömt undan?

På 1890-talet grävdes några papyrusfragment fram i Egypten, men man visste inte vad man grävt fram förrän 1945 då man fann ett så kallat Tomasevangelium på koptiska. En forskare, Stefan L Davies säger att det förmodligen härstammar från 50-70-talet och troligtvis skrevs före något av Nya Testamentets evangelier.

Varför vissa så kallade forskare gör så tidiga dateringar har nog mer att göra med personliga preferenser än vetenskap och arkeologi, för det mesta av materialet i Tomasevangeliet har paralleller till Markus, Matteus och Lukasevangelium. Faktum är att hälften av Tomasevangeliet består av direkta citat eller anspelningar till Nya Testamentets böcker. Forskare som studerat texten mer ingående ser att den bygger på en syrisk tradition, där en man som hette Tatianus år 175 gjorde en slags redigering av de fyra evangelierna genom att skriva ihop dem till ett enda. Hans bok hette "Diatessaron", som betyder "genom de fyra". Dessutom stämmer inte historiska fakta, d.v.s. det vi vet om livet på Jesu tid, alls med Tomasevangeliet. Vi ser att författaren inte varit förtrogen med judiskt liv och samhälle. Det är alltså tydligt att detta evangelium skrivits någon annanstans och en lång tid efter Jesus. Förmodligen handlar det om en bra bit in på 200-talet. Alltså inte 50-70-talet, som verkar vara en skattning tagen helt ur luften, eller ett önsketänkande.

De första kristna trodde verkligen inte heller att det var Tomas som skrivit detta evangelium. Påståendet att Tomasevangeliet förbjöds efter att 700 år varit jämställd med Nya Testamentet är helt enkelt rent nonsens.

Nej, bakom påståendet ligger en egen agenda. Tomasevangeliet är nämligen en gnostisk skrift. Gnosticismen är en gammal lära som hämtade en del tankar från kristendomen, en del från grekisk filosofi och en del från antikens mysticism. Den påminner inte så sällan om våra tiders nyandlighet, den så kallade New Age, som verkligen i högre grad är en slags pyttipanna från antiken än något nytt i egentlig mening. Men idag är många intresserade av den gamla gnosticismen, och då kommer Tomasevangeliet väl till pass. Det är kanske då inte så märkligt att man gärna bekräftar de tankar som verkar bekräfta de egna tankarna.

Vad innehåller då detta "evangelium"?

När du börjar läsa och jämföra kommer du snart att konstatera att Tomasevangeliets bild av Jesus skiljer sig väldigt mycket från den Jesuspresentation vi möter i Nya Testamentet. Här är Jesus en mystiker, som talar om inre ljus och om att frigöra sig från materialism, girighet och oro. Den här världen ska inte återlösas, den ska bara gå under. Och boken har drag av både antisemitism och kvinnofientlighet. Så avslutas t.ex. detta evangelium med att Petrus sägs säga om Maria: - Maria borde lämna oss. Kvinnor är inte värdiga att få leva. Och då svarar Jesus: "Se jag ska leda henne så att hon blir till man, så att även hon kan bli en levande ande, liksom ni män. Ty varje kvinna som gör sig till man ska gå in i himmelriket." Frälsningen, enligt Tomasevangeliet, blir att frigöra sig från den här världen genom att uppnå självkännedom. Vilket i mina öron låter mer som buddism än kristendom.

I själva verket är det mycket anmärkningsvärt att kunna konstatera hur det här "evangeliet" ofta tagits emot med en så okritisk hållning av många. Det är helt enkelt svårt att förstå. Det blir förstås större uppmärksamhet när en tidning kan sätta rubriker som: "Ett nytt evangelium upptäckt – läs om den verkliga Jesus", än när ett arkeologiskt fynd bekräftar något av våra fyra gamla Testamenten. Men hur kan människor – som t.ex. det kända "Jesusseminariet" i USA – vara så kritiska till Nya Testamentets evangelier, och vilja lägga deras tillkomst så sent det bara går, för att underminera deras trovärdighet, och samtidigt vara så välvilliga och slarviga med Tomasevangeliet, och ett antal andra liknande så kallade evangelier? Det är i det närmaste generande naivt.

En noggrann undersökning av texten i Tomasevangeliet, eller av de historiska fakta som utgör bakgrunden, eller den lära som finns i detta dokument visar att det är skrivet långt efter det att alla ögonvittnen var borta, alltså förmodligen en bit in på 200-talet, och att det då möjligen användes av gnostiska religionsutövare.

Kyrkan har aldrig trott att Tomas skrivit detta. Och att det skulle ha existerat många hundra år vid de bibliska evangeliernas sida är ett påstående helt taget ur luften.

Detta är med Paulus ord ett av dessa "andra evangelier" med en "annan Jesus".

Evangelium enligt Petrus

Vad gäller Petrusevangeliet är det fortfarande en öppen fråga om det alla existerat något sådant evangelium. Dokumentet hittades i slutet av 1800-talet i en kista som tillhörde en gammal munk som dog på 900-talet. Var det kom ifrån är okänt, men berättelsen är minst sagt märklig. Bland annat påstås Jesu huvud räcka upp över molnen när han kommer ut ur graven tillsammans med två nästan lika stora änglar. Och efter dem följer ett kors. Därefter frågar en himmelsk röst: - Har du predikat för dem som sover? Men Jesus svarar inte. Det gör korset (!). Korset säger: - Ja. Det finns inget som styrker detta så kallade evangeliets historiska trovärdighet. Det är ett okänt dokument, utan historiska rötter, fullt med märkliga berättelser. Det är allt vi vet. Att jämföra detta med Nya Testamentet och med tio tusentals noggrant undersökta och tidiga handskrifter, det säger sig själv, är inte seriös forskning. Det blir kanske bara intressant för den som redan på förhand ville sprida tvivel omkring bibelböckerna.

Marias evangelium

Marias evangelium har på nytt blivit känt genom Dan Browns bok Da Vinci koden. Ingen seriös forskare tror dock att det är Maria från Magdala som skrivit ner detta. "Evangeliet" har troligen tillkommit mellan år 150-200 e.Kr. Vilket forskarvärlden i stort sett är helt enig om. Boken går ut på att Maria får uppenbarelser. Då de inte stämmer med Jesu undervisning tvivlar Petrus, men tillrättavisas och uppmanas att "inte sätta gränser eller ge förhållningsregler." "Evangeliet" verkar alltså vara en slags protestskrift som riktar sig mot de regler i kyrkan som utestänger vissa okonventionella och kanske udda lärare, d.v.s. det är ett tal i egen sak, med ett tydligt budskap till den stora kyrkan: - Lagg er inte i vad vi gör.

Hemliga Markusevangeliet

Det Hemliga Markusevangeliet antyder att Jesus hade homosexuella relationer och påstås vara skriven av Markusevangeliets författare, men anses nu av många helt enkelt vara en bluff av den man som sades ha funnit det och som senare kom att göra karriär på sin egen upptäckt.

Judasevangeliet

Den 6 april 2006, du kanske själv kommer ihåg det, ropades det ut i världens medier att man nu hittat och översatt ett nytt evangelium som kastade ett nytt ljus över vem Jesus verkligen var, nämligen det så kallade Judasevangeliet. Det dokument man nu hade hittat daterades till tidigt 300-tal. Men det skrevs ursprungligen omkring före 180, det vet vi, p.g.a. att en av kyrkans dåtida ledare, Ireneus, varnar för denna "fiktiva historia" som nu fanns i omlopp. I Judasevangeliet sägs att Judas var Jesu förnämsta lärjunge, den ende som egentligen förstod Jesu undervisning.

Det förekommer påståenden, inte minst på Internet, att detta evangelium är tidigare än Nya Testamentets evangelier och att det bortredigerades och brändes vid kyrkomötet i Nicea 325. Fast det är rent struntprat. Antagligen finns inget alls av historiskt värde angående vare sig Jesus eller Judas i texten. Nej, förmodligen är det enda av historiskt värde detta att det bekräftar att Ireneus faktiskt var en klarsynt och god andlig ledare som varnade för detta "evangelium". Det kan ha varit en skrift som användes av de så kallade kainiterna, som var en gnostisk rörelse som identifierade sig med skurkarna i Bibeln därför att de ansåg att den här världens gud var en ond Gud och att alla som hatade honom var modiga frihetskämpar. För dem var t.ex. Kain, Esau och folket i Sodom föredömen, och här passade så klart också Judas in.

Men visst finns det något både slående och märkligt i detta att människor som å ena sidan avvisar Nya Testamentets evangelier, fast de prövats i eld genom åren, så gärna och så okritiskt hälsar alla möjliga slags nya "evangelier" välkommen och dessutom rätt snart fastslår att de ger oss den sanna bilden av Jesus.

Att en bok funnits, som t.ex. Judasevangeliet, betyder ju inte att det som står i den är sant. Dessa "evangelier", om de alls har funnits, tillkom en lång tid efter Nya Testamentet.

(Jag rekommenderar Lee Strobels bok "Vilken Jesus ska jag tro på?" för den som vill fördjupa sig ordentligt i detta.)

Men låt oss också konstatera att Nya Testamentet själv fullt ut bejakar, jag inbjuder, varje sanningssökare till en kritisk granskning. Så här inleds t.ex. Lukasevangeliet, **Luk 1:1-4**: "Många har redan sökt ge en samlad skildring av de stora händelser som ägt rum ibland oss, så som de har berättats för oss av dem som från första stund var ögonvittnen och blev ordets tjänare, och efter att grundligt ha satt mig in i allt ända från början har nu också jag beslutat att i rätt ordning skriva ner det för dig, högt ärade Theofilos, för att du skall förstå att de upplysningar du har fått är tillförlitliga." Lukas kräver verkligen ingen blind tro. Han har hört sig för. Han har sökt upp ögonvittnen. När han skriver lever många av dem fortfarande kvar. Om han förfalskade kunde de protestera. Och vem som ville kunde själv söka upp dem. Detta är tidiga och tydliga källhänvisningar och referenser. Lukas är noggrann och ibland torrt trovärdig.

Idag har det framförts många och överväldigande bevis på att de tre första evangelierna skrevs 50-60 efter Kristus. Den prövning de gått igenom av många sanningssökande människor genom historien är väldigt tuff. Varenda bokstav har man vänt och vridit på. Jag får anledning att komma tillbaka till det nästa lektion, där vi ska se på det andra generalangreppet mot den kristna tron: Allt tal om under och tecken är senare tillägg, myter och påhittade historier, påhittade av människor som ville framställa en Jesus som inte bara var människa utan också Gud. Själv hade Jesus inga sådana idéer.

Lektion 2

Allt tal om under och tecken är senare tillägg, myter och påhittade historier, påhittade av människor som ville framställa en Jesus som inte bara var människa utan också Gud. Självt hade Jesus inga sådana idéer.

Med upplysningstiden på 1700-talet började Bibeln kritiseras. I Tyskland i Tyskland ville man på ett teologiskt seminarium bevisa Bibelns äkthet, men kom istället att vända tvärt. 1835 publicerade David Friedrich Strauss en bok med titeln ”Jesu Liv I Kritisk Granskning”. En samtida recensent kallade ”den för den mest dödliga bok som helvetet någonsin utspytt.” Vilket väl får sägas är en väldigt tuff bokrecension.

Hur som helst menade Strauss att Bibelns bild av Jesus var en helt förvriden bild. Han skilde mellan historiens Jesus och kyrkans Jesus och menade att evangeliet skrivits om av kyrkliga ledare som velat skapa en Jesus som var både Gud och människa. Den historiske Jesus var bara en människa.

Anledningen till dessa påståenden var inte nya fakta utan en ny filosofi. Anledningen var inte nya arkeologiska fynd som torpederade Bibelns trovärdighet. Anledningen var nya idéer. Den kristna världsbilden fick lämna plats för uppfattningen att det inomvärldsliga är det enda verkliga. En välkänd och tongivande teolog, Adolf von Harnack, skrev: ”Vi är helt övertygade om att vad som sker i tid och rum är underställt de allmänna naturlagarna. I betydelsen av att vara ett brott mot Naturen, kan det inte finnas något sådant som ”under”.

Detta var dessa teologers grundsyn: Eftersom Gud inte bryter mot naturlagarna sker det inte under. Alltså är Bibelns beskrivning av alla under sagoberättelser.

En modern och nutida variant av detta är Jonas Gardells bok, som blev en av förra årets toppsäljare i vårt land, med titeln ”Om Jesus”. Gardell framträder som en sanningsökare, men ingen kan väl säga att han går in i sina studier utan förutfattade meningar eller egen agenda? Den 17 februari 2004 publicerade nämligen Gardell ett inlägg i Svenska Dagbladet där han slår fast: ”Man föds inte till Guds son, man utväljs till det.” Att man nu inte föds till Guds son, varför berättelsen om jungfrufödelsen alltså rakt av kan avfärdas, utan utväljs till det, motiveras med hänvisningar till babylonisk härskardyrkan där kungen avgudades och sågs som Guds son. I samma anda och med samma logik hamnar Gardell så småningom i denna slutsats: ”Det är upprörande hur ytlig och vulgär fundamentalismens bibelsyn är. Att i evangeliernas mirakel enbart se en bokstavlig sanning är faktiskt att reducera Jesus till sin tid Harry Potter. Kan vi inte låta vår frälsare vara större än så?”

I boken ”Om Jesus” menar Gardell, likt 1800-talets liberalteologer, att Bibelns Jesus, eller kyrkans Jesus i själva verket är en bild av en alltmer uppblåst och överdriven Jesusdyrkan. (Citat, ”Om Jesus”, 2010, sid 9, sid 29.)

Om och om igen stryker Gardell under att ”evangelierna är inga ögonvittnesskildringar”. , vilket är en direkt förnekelse av Lukasevangeliets inledning där ju Lukas talar om hur han just intervjuat ögonvittnen. Vad bygger han då detta påstående på? (Citat, ibid, sid 185.)

Varför skriver Jonas Gardell detta? Jo för att slå sönder tron på att Bibeln ord för ord är sann. Förmodligen för att Bibeln, ord för ord, blir alltför obekväma. Att ett citat inte återges ordagrant blir alltså ett bevis för att Bibeln innehåller fel.

Fast då glömmet han en mängd saker:

1. Evangelierna sammanfattar det Jesus sa

Om du läser upp alla citat av Jesus i Nya Testamentet kommer det att ta ca. 2 timmar. Hela Jesu bergspredikan kan du läsa på 15 minuter. Och ändå står det att människor lyssnade länge på honom och hann bli hungriga o.s.v. Jesus höll med andra ord knappast små kvartsandakter. Vi måste alltså utgå från att bergspredikan är en sammanfattning av vad Jesus sa. Det vi har idag är vad som skulle bevaras för eftervärlden. Inte är det väl då så konstigt om tre evangelister betonar tre olika saker. Tvärtom är det själva anledningen till att vi har flera evangelier.

2. Evangelierna är skrivna på grekiska

Och Jesus talade nog mycket sällan grekiska. Åtminstone inte när han undervisade judar. När evangelisterna översätter hans ord från arameiska och hebreiska använder de ibland olika grekiska ord, eftersom två språk aldrig helt motsvarar varandra.

3. Att man inte återberättar en händelse på exakt samma sätt behöver inte betyda att man motsäger varandra

Om du och jag vore med om samma sak skulle vi alldeles säkert återberätta det vi varit med om på olika sätt. Vilket inte nödvändigtvis betyder att vi skulle motsäga varandra. Låt oss ta Gardells exempel om texten ovanför Jesu kors.

Matt 27:37: ”Ovanför hans huvud hade de satt upp anklagelsen mot honom som löd: Detta är Jesus, judarnas konung.”

Mark 15:26: ”På anslaget med anklagelsen mot honom stod det: Judarnas konung.”

Luk 23:38: ”Det fanns också ett anslag ovanför honom: Det här är judarnas konung.”

Joh 19:19: ”Pilatus hade också låtit skriva ett anslag som sattes upp på korset, och där stod: Jesus från Nasaret, judarnas konung.”

Var är motsägelsen?

Om fyra vittnen inför en domstol återberättade en händelse med exakt samma ord skulle det väcka misstanken på att man pratat sig samman, men om fyra vittnen återberättar samma händelse, på sitt eget sätt, levande och reflekterande, är det ett uttryck för trovärdighet.

Vem är Jesus?

Ifrågasättandet av Bibelns trovärdighet mynnar så småningom ut i ett ifrågasättande av Jesu gudom, ”Själv påstod han sig aldrig, vad man vet, vara Gud”, ibid, sid 28, ”I evangelierna gör Jesus inga anspråk på att vara gudomlig, ännu mindre säger han sig vara Guds son i någon bokstavlig bemärkelse”, ibid, sid 30.

Som en konsekvens av detta resonemang kommer snart Jonas Gardell fram till underverkens underverk, d.v.s. Jesu uppståndelse. Enligt Paulus står och faller hela den kristna tanken med

Jesu uppståndelse, **1 Kor 15:17-19**: ”Men om Kristus inte har uppstått, då är er tro meningslös, och ni är ännu kvar i era synder. Då är också de som har avlidit i tron på Kristus förlorade. Gäller vårt hopp till Kristus bara detta livet, då är vi de mest ömkansvärda bland människor.”

Men Jonas Gardell ifrågasätter att Jesus verkligen uppstått, åtminstone fysiskt, d.v.s. helt och hållet, (cit. ibid, sid 349.)

Jag ska strax komma tillbaka till vad Nya Testamentet säger om detta: Var Jesus verkligen Guds son, själv Gud? Men låt mig först kommentera det här sättet att behandla Bibeln på:

För det första: anledningen att man började ifrågasätta Bibelns bild av Jesus var alla beskrivningar av de under som han sägs ha gjort. Stefan Gustavsson, ledare för Evangeliska Alliansen, ställer en, enligt min mening, berättigad fråga: ”Varför studera Bibeln utifrån ett ateistiskt perspektiv om man tror att Gud finns?” D.v.s. om det nu finns en Gud, varför då utgå från att han inte gör under? Var ligger egentligen logiken i ett sådant resonemang?

För det andra: För att en sådan här omskrivning av Bibeln skulle vara möjlig lade liberalteologins förespråkare tillkomsten av evangelierna sent, för om det fortfarande fanns ögonvittnen i livet kunde man ju inte skriva om evangelierna utan deras protester.

Dessutom skulle en sådan omarbetning ha tagit tid att utveckla.

Men detta har utvecklingen numera sprungit ifrån. Sedan 1830-talet och Strauss har man gjort många nya fynd av nya handskrifter, och forskningen omkring språket och kulturen har gått framåt. Thoralf Gilbrant, huvudredaktör för Svensk Studiebibels bibelhandbok påpekar: ”... inte i något fall har en biblisk skildring motbevisat av modern arkeologi.”

Idag lägger man allt större tro till en tidig tillkomst av Markus, Matteus och Lukas evangelium. Förmodligen handlar det om att de skrevs mellan år 50-60 e.Kr. Och detta gör förstås denna utvecklingsteori omöjlig.

Allt tyder på att den bibeltext vi idag är den bibeltext de första kristna hade, med några små detaljer kvar att diskutera.

Tvivlets logik är alltså denna: Eftersom det inte sker under är Bibelns bild av Jesus en påhittad berättelse. Bibeln har alltså skapats av människor med en egen agenda, de ville göra Jesus till Guds son, själv Gud.

Men vi hittar inte dessa mellanformer av halvomskrivna evangelier. Det tycks tvärtom som om evangelierna skrevs tidigt och att de texter vi har i stort sett, man brukar säga åtminstone till 99 % är identiska med de första kristnas texter.

Men varför utgå från att Gud inte gör under?

Den enda orsaken jag kan se är en alldeles egen hemlig agenda, nämligen att göra Jesus till bara en människa. Eller kanske att göra sin egen Jesus, d.v.s. en Jesus som inte kräver min omvändelse utan som bara bekräftar mitt liv och min val. Och här avslöjas snart en sådan hemlig agenda i Jonas Gardells bok ”Om Jesus”, (cit. ibid, sid 186.)

Så enkelt är det nog. Om budskapet inte passar: skriv om det. Om Jesus blir för obekvämt: gör om honom. Gör en egen Jesus. Gör dig av med en Jesus som lägger sig i, som avslöjar dig och som talar om omvändelse. Gör istället en Jesus som står där tyst och stilla och som håller med dig i allt du gör. Om du inte kan tro på Jesus – gör då en Jesus som du kan tro på.

Det är villfarelsens inneboende mekanismer. Och utan att vare sig du själv eller någon annan märker det, om du bara är duktig nog med dina ord, har du gjort dig ett ”annat evangelium” och en ”annan Jesus”. Men tyvärr blir du själv den stora förloraren när du tillslut står där med din egen Jesus, fast utan den Levande.

Så... vad är äkta vara. Vilken Jesus ska vi tro på?

Jag tror på Nya Testamentets Jesusbild. Påståendet att Konstantin fick kyrkan att göra om Jesus är ohistoriskt. Kyrkomötet i Nicea hölls bland annat för att reda ut en lärostrid mellan två biskopar, Arius och Athanasius. Athanasius hävdade att Jesus var sann Gud och sann människa. Arius förnekade Jesu gudom. Mycket tyder på att Konstantin var arian, d.v.s. beslutet att stödja Athanasius gick inte alls Konstantins väg.

Nya Testamentets fyra evangelier har stor trovärdighet, och skiljer sig väldigt mycket från senare så kallade evangelier. Låt mig citera en auktoritet på området, professor Craig A Evans: ” Jag skulle säga att evangelierna är i grunden pålitliga, och massvis av andra forskare håller med mig om det. Det finns all anledning att dra slutsatsen att dessa evangelier på ett rättvisande och sanningsenligt sätt har återgett de grundläggande delarna av Jesu undervisning, hans liv, död och uppståndelse. De är tillräckligt tidiga, de har sina rötter i de rätta strömningarna som går tillbaka till Jesus och de människor som var samtida med honom. Här finns kontinuitet, här finns närhet och här finns arkeologiska fynd liksom andra dokument som verifierar vissa viktiga saker. Sedan finns här en inre logik. Det är allt det här som drar tåtarna samman.”

Så, om nu fortfarande de fyra evangelierna står i en ohotad särställning när det gäller trovärdigheten i att förmedla berättelsen om Jesus: vad säger de om honom? Är det sant som Jonas Gardell påstår att Jesus aldrig sa sig vara Guds son?

Vilken Jesus ska vi tro på?

Det är den offensiva frågan. För jag måste säga att jag har haft en tung vecka när jag ägnat timme efter timme åt att sätta mig in i tankar jag helst hade velat vara utan.

Så låt oss säga att det är dags att komma till den offensiva frågeställningen. För mig framstår det åtminstone som tydligt att alla dessa alternativa evangelier faller rakt av vid en mer kritisk granskning. Att de tas emot i nyandliga kretsar kan jag förstå, då deras grundlära ligger den egna tron så nära. Men att så kallade forskare, som till på köpet är öppet kritiska och avvisande mot Bibelns evangelier, tar emot samma skrifter med liknande naivitet är mer förvånande. Kanske beror det på att de nu tycker sig få hjälp i sin mission att sprida misstro omkring bibeltexterna. Om man vill kan man kanske säga att den ena gruppen får hjälp med sin tro och att den andra gruppen med sina tvivel, och i båda dessa fall får tydligen det kritiska tänkandet ge vika för den egna agendan.

För mig har de ingen som helst trovärdighet.

Men det har Nya Testamentet. (För den som vill gräva vidare har jag beställt ett antal exemplar av Lee Stobels undersökande bok ”Fallet Jesus”, där han som journalist intervjuar några av de största auktoriteter vi har i världen idag runtomkring Bibelns trovärdighet.) Jag har själv ägnat mycket tid åt att studera detta, och kommit ut ur det studiet med en starkt tro på den bibeltext vi idag har tillgång till.

Alltså går jag nu till min Bibel, milt sagt lite trött på författare som kallar sig forskande, som å ena sidan lättvindigt och slarvigt avvisar kloka människors prövning under 2000 år, som vore alla dessa andra teologer knäppskallar, och därefter tar sig själv rätten att bara påstå vad som helst, rakt ut, nästan utan underlag, eller i bästa fall genom att citera varandra.

Jag föreslår att du åtminstone prövar en hypotes: Varför inte tro på Nya Testamentets Jesus.

Så vad säger då Nya Testamentet om Jesus?

Och svaret är detta: Nya Testamentet säger att Jesus är Guds son.

Jonas Gardell påstår att Jesus aldrig sa sig vara Guds son. För honom är det tydligt att det är kyrkan, och inte Gud, som gjort Jesus till Guds son i betydelsen av att han själv också var Gud. Och när det ändå talas om Guds son i Bibeln så ska det ses som symboliskt, som att Gud

adopterat Jesus. Tanken på en människa som var Gud har kyrkan, enligt Gardell, istället fått från antikens religioner.

Att Jesus aldrig skulle ha påstått sig vara Gud är ett påstående som kanske förvånar den som minns Jesu ord från Joh 10:30: "Jag och Fadern är ett.". Jonas Gardell löser detta genom att helt enkelt avfärda hela Johannesevangeliet som mindre trovärdigt.

Så skapar man alltså ett cirkelbevis. Jesus sa aldrig att han var Guds son, och hittar vi nu ändå ett citat där han säger det så avfärdar vi just den texten som ett falsarium. Och på det sättet kommer Jesus aldrig att säga någonting som vi inte vill att han ska säga, för har han sagt det så har han ju alltså ändå inte sagt det. Detta är ett nonsensargument.

Men det är sant att Jesus inte gick omkring och sa att han var Guds son, själv Gud, för vart skulle han ha kommit med det? Nej, Jesus levde istället ett liv som visade att han var Guds son och lät människor själva göra upptäckten. Dessutom utgår från detta, i sina anspråk och i det han lär. Låt mig visa dig vad jag menar:

Först: I sitt handlande och genom sina ord går Jesus in i Guds roll. Det finns ingen annan motsvarighet till detta bland någon annan av Bibelns profeter.

Exempel 1: Jesus förlåter synder.

Mark 2:1-7: "Några dagar senare kom han tillbaka till Kafarnaum och det blev känt att han var hemma. Det samlades så mycket folk att inte ens platsen utanför dörren räckte till längre, och han förkunnade ordet för dem. Då kom de dit med en lam som bars av fyra män. Eftersom de inte kunde komma fram till Jesus i trängseln bröt de upp taket ovanför honom och firade ner bädden med den lame genom öppningen. När Jesus såg deras tro sade han till den lame: "Mitt barn, dina synder är förlåtna."

Nu satt där några skriftlärdar, och de tänkte för sig själva: "Hur kan han tala så? Han hädar ju. Vem kan förlåta synder utom Gud?"

De skriftlärdar har förstås rätt. Inte kan jag förlåta dig de synder du gjort mot en tredje part. Det kan bara Gud. Så när Jesus nu förlåter mannens synd gör han alltså något som bara Gud kan... för han är Sonen, en del av treenigheten, Guds son och själv Gud.

Exempel 2: Jesus säger att han har kommit för att hjälpa oss med våra synder

Mark 2:17: "Det är inte de friska som behöver läkare, utan de sjuka. Jag har inte kommit för att kalla rättfärdiga, utan syndare."

Bara Gud kan förlåta oss våra synder och dessutom hela oss i vårt inre. Om en människa skulle ha ett sådant anspråk borde vi ifrågasätta honom eller henne.

Exempel 3: Jesus hävdar att han är "Israels brudgum"

Mark 2:19: "Inte kan väl bröllopsgästerna fasta medan brudgummen är hos dem. Så länge de har brudgummen hos sig kan de inte fasta."

Det kräver kanske lite bakgrundskunskap för att du ska förstå detta. Israel var utvalt av Gud för att vara Guds egendomsfolk, d.v.s. ett folk där Gud inför världen skulle visa vem han är. Detta beskrivs i Gamla Testamentet som ett äktenskap. Israel är bruden och Gud hennes brudgum. Det är vackert. Det är alltså en kärleksrelation Gud vill ha med oss.

Vem är alltså Israels brudgum? Jo, det är bara Gud.

Om en profet hade beskrivit sig som Israels brudgum hade han varit en falsk profet, för detta är ett oerhört anspråk, som lämnar oss med bara två alternativ: Antingen var Jesus en falsk profet, eller så var han Guds son, själv Gud.

Exempel 4: Jesus säger att Människosonen (vilket är en pseudonym för Jesus) är herre över sabbaten

Mark 2:27-28: "Sabbaten blev till för människan och inte människan för sabbaten. Alltså är Människosonen herre också över sabbaten."

Sabbaten var ett förbundstecken mellan Gud och Israel. Ingen annan var Sabbatens herre utom Gud. När Jesus säger att han är Sabbatens herre har han alltså sagt... vad om sig själv?

Nej, Jesus sa inte rakt ut: - Jag är Gud. Och ändå är det utan tvekan det han säger, genom det han gör, lär och är. I en av sina liknelser säger han det nog så rakt ut det alls går, utan att säga det omedelbart. Det är en märklig liknelse som kortfattat sammanfattar hela Israels historia och som dessutom varnar för framtiden, **Matt 21:33-40**: "Lyssna nu till en annan liknelse. En jordägare planterade en vingård, satte stängsel kring den, högg ut ett presskar och byggde ett vaktorn. Därefter arrenderade han ut den och reste bort. När skördetiden närmade sig skickade han sina tjänare till arrendatorerna för att hämta den del av skörden som han skulle ha. Arrendatorerna grep tjänarna och pryglade den ene, dödade den andre och stenade den tredje. Då skickade han dit ännu fler tjänare än första gången, och de gjorde likadant med dem. Till sist skickade han sin son. Han sade: 'Min son kommer de att ha respekt för.' Men när arrendatorerna fick se sonen sade de till varandra: 'Här har vi arvtagaren. Kom, så dödar vi honom och får hans arv.' De tog fast honom, släpade ut honom ur vingården och slog ihjäl honom. När nu vingårdens ägare kommer, vad gör han då med dessa arrendatorer?"

Tjänarna som sänds till vingården och som dödas är de profeter Gud sänt till sitt folk. När de inte ville lyssna till tjänarna sände Gud sin son. Men också honom ville de döda. Och det är väldigt tydligt att Jesus med detta talar om sin egen förestående död.

Lägg märke till vad Jesus säger. Han själv är inte bara som en av alla dessa profeter. Jesus har kommit till Israel med ett helt annat mandat. Han är inte en tjänare, inte bara en profet. Jesus är Guds son.

Direkta anspråk

Utöver detta, och utöver alla de under Jesus gjorde som antyder vem han är...

Utöver detta har vi ett antal direkta anspråk i evangelierna, där Jesus talar klartext.

Som när Jesus får frågan: Är du Messias?, och svarar: Ja, det är jag, Mark 14:61-64.

Eller när han säger i Joh 10:30 : - *Jag och Fadern är ett.*

Det är ingen tvekan om att Bibeln talar om Jesus som SANN MÄNNISKA och SANN GUD. Det var också så han uppfattades.

Det var p.g.a. av dessa anspråk som fariséerna och de skriftlärdade vände sig emot honom. De uppfattade verkligen Jesu undervisning på det sättet. De förstod hans referenser till Gamla testamentet som ingen modern forskare. Och detta var vad de hörde honom säga: - Jag är Guds son, själv Gud, och enda vägen till Fadern.

Och det var för detta man ville korsfästa honom, Matt 26:62-65: "Då reste sig översteprästen och frågade: "Har du inget att svara på deras beskyllningar?" Men Jesus teg. Och översteprästen sade: "Jag besvär dig vid den levande Gudens namn att säga oss om du är Messias, Guds son." Jesus svarade: "Du har själv sagt det. Men jag säger er: efter detta skall ni få se Människosonen sitta på Maktens högra sida och komma på himlens moln." Då slet översteprästen sönder sina kläder och sade: "Han har hädat. Vad skall vi nu med vittnen till? Ni har själva hört händelsen."

Sammanfattning

Det framförs ibland anspråk på att man funnit nya evangelier med en annan bild av Jesus. Men det är knappast något nytt under solen. En del av dem, som Markus hemliga evangelium" är rena falsarier, andra är gamla urkunder från olika religiösa rörelser som uppstod på 200- och 300-talet e.Kr. Att t.ex. Judasevangeliet funnits visste vi redan genom

kyrkofadern Ireneus. Men att de skulle gå att jämföra deras trovärdighet med Nya Testamentet är ett oerhört märkligt påstående.

Den liberala kritiken uppstod ur antagandet att det inte sker några under. Och eftersom inga under sker är alltså Bibeln en bok full av sagor, och Bibelns Jesus en överdrift, ja mer eller mindre en helt påhittad person, eftersom den Jesus som nu en gång levtt blivit så omskriven att vi knappast kan veta något om honom alls.

Fast varför utgå från att – om det nu finns en Gud – att denne Gud inte gör under?

Dessutom tyder nyare arkeologiska fynd och nya genombrott i förståelsen av språk och kulturförståelse på att evangelierna verkligen är mycket tidigt skrivna, då ännu ögonvittnen levde.

Kvar sitter jag med min Bibel i hand, fast ormen nyss har väst fram sitt: - Skulle då Gud ha sagt? Och söker jag då, utifrån Bibelns egna texter, efter Jesus bilden i Nya Testamentet måste jag erkänna att den säger att han är Guds son och min Frälsare.

Över 300-profetior från Gamla Testamentet gick i uppfyllelse under hans liv. De stämmer alla på honom, och på ingen annan människa i historien. Ja, faktum är att den profetiska gärningsmannaprofilen redan var lagd innan han föddes.

Jesus är Guds son.

Han är min Frälsare.

Han är den uppståndne och den levande.

Och han är den jag väntar tillbaka.

För visst är det väl intressant att läsa ängelns ord, återgivna av Lukas, i Apg 1, med tanke på allt som sagts här ikväll, Apg 1:11: ”Galileer”, sade de, ”varför står ni och ser mot himlen? Denne Jesus som har blivit upptagen från er till himlen skall komma tillbaka just så som ni har sett honom fara upp till himlen.”

- Denne Jesus.

D.v.s. denne Jesus som föddes av en jungfru i Betlehems stall... Denne Jesus som själv gick omkring på vår jord, som predikade och gav hopp åt dem som tappat både tro och glädje, och som helade och berörde tusentals... Denne Jesus som dog på ett kors, men som uppstod på den tredjedagen, i sin kropp, d.v.s. helt och full och som idag sitter på Guds högra sida...

Denne Jesus skall komma tillbaka.

Var och en får ha sin egen prövning, men själv väljer jag idag att böja mina knän i tillbedjan inför denne Jesus.

Appendix

Den nicenska trosbekännelsen.

Ekumenisk nyöversättning.

Vi tror på en enda Gud
allsmäktig Fader,
skapare av himmel och jord,
av allt synligt och osynligt.

Vi tror på en enda Herre, Jesus Kristus,
Guds ende Son,
född av Fadern före all tid,
ljus av ljus,
sann Gud av sann Gud,
född, inte skapad,
av samma väsen som Fadern,
på honom genom vilken allt blev till;
som för oss människor
och vår frälsning
steg ner från himlen,
blev människa av kött och blod
genom den helige Anden
och jungfru Maria,
korsfästes för vår skull
under Pontius Pilatus,
led döden och begravdes,
uppstod på tredje dagen
i enlighet med skrifterna,
steg upp till himlen,
sitter på Faderns högra sida
och skall återvända i härlighet
för att döma levande och döda,
och vars välde aldrig ska ta slut.

Vi tror på den helige Anden,
som är Herre och ger liv,
som utgår från Fadern,
som tillbeds och äras
med Fadern och Sonen
och som talade genom profeterna.

Vi tror på en enda, helig,
universell och apostolisk kyrka.
Vi erkänner ett dop
till syndernas förlåtelse.
Vi väntar på de dödas uppståndelse
och den tillkommande världens liv.

Amen.